Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	201-2022
Datum	:	20 december 2022
B&W datum	:	20 december 2022
Beh. Ambtenaar	:	Gerrit Massen
Portefeuillehouder	:	A.J. te Lindert
Onderwerp	:	Subsidieregeling energiecrisis sociaal maatschappelijke organisaties

---

Aanleiding:
Bij raadsmededeling 185-2022 hebben wij uw raad op de hoogte gebracht dat wij voornemens waren een tijdelijke steunmaatregel vast te stellen voor sociaal maatschappelijke organisaties, die door de sterk gestegen energietarieven in financiële nood (dreigen te) komen. In die raadsmededeling hebben wij u al geïnformeerd over de algemene uitgangspunten van een dergelijke regeling. Inmiddels hebben wij op dinsdag 20 december 2022 op basis van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Aalten 2015 een voorstel voor een dergelijke steunmaatwerkregeling definitief vastgesteld.

Inhoud mededeling:
Met deze raadsmededeling en de bijbehorende bijlagen leggen wij u nu het collegevoorstel en -besluit en de definitieve tekst van de tijdelijke steunmaatwerkregeling voor. Deze regeling wordt binnenkort op de gebruikelijke wijze gepubliceerd en zal op 1 januari 2023 formeel in werking treden.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
1. Raadsmededeling 185-2022;
2. Collegevoorstel inzake vaststelling van de steunmaatwerkregeling d.d. 20 december 2022;
3. De Beleidsregel gemeentelijke steun aan sociaal maatschappelijke organisaties bij ernstige financiële nood door de energiecrisis 2023.

Besluit van het college van B&W gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/22/120937/Gemeentelijke (financiële) steun aan sociaal maatschappelijke non-profit organisaties die door de sterk gestegen energietarieven in financiële nood (driegen te) komen.
Verantwoordelijk organisatieonderdeel	Sociaal Domein/team Organisatie en Welzijn
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/22/120937/D-424175
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	A.J. te Lindert
Uitvoeringsprog. Raad	
Besloten in de vergadering van	B&W vergadering d.d. 20 dec 2022

Toelichting voorstel

Samenvatting

Wethouder A.J. te Lindert
De energiecrisis raakt inmiddels ieder individueel huishouden, en dan vooral die op een lager bestaansniveau. In het recent vastgestelde Plan van Aanpak Energiearmoede staan dan ook maatregelen opgenomen om de individuele huishoudens/gezinnen tegemoet te komen in de hogere lasten vanwege de gestegen energietarieven. Deze hoge energieprijzen kunnen daarnaast echter ook grote consequenties hebben voor de sociaal maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties in onze gemeente. Met een maatwerkregeling willen we nu ook mogelijk maken om de sociale-, sportieve- en culturele organisaties in onze gemeente gericht te ondersteunen wanneer zij door de energiecrisis in financiële nood (dreigen te) komen. Daarvoor ligt nu de “Beleidsregel gemeentelijke steun aan sociaal maatschappelijke organisaties bij ernstige financiële nood door de energiecrisis 2022” ter vaststelling voor. Om de uitvoering van deze regeling financieel mogelijk te maken is, hierop vooruitlopend, al aan de raad voorgesteld via de Najaarsnota € 500.000 vrij te maken voor het toekennen van financiële tegemoetkomingen, daarnaast financiële ruimte vrij te maken voor eventuele hieruit voortvloeiende extra organisatiekosten, en deze budgetten dan geoormerkt toe te voegen aan de algemene reserve. De vastgestelde beleidsregel zal op 1 januari 2023 in werking treden, ook als dan de landelijk/provinciaal doorgevoerde compensatiemogelijkheden nog niet volledig duidelijk zijn.

Voorgestelde beslispunten

1. De bijgevoegde “Beleidsregel gemeentelijke steun aan sociaal maatschappelijke organisaties bij ernstige financiële nood door de energiecrisis 2022” vaststellen;
2. De raad via de Najaarsnota voor te stellen voor de uitvoering van deze beleidsregel voorshands een budget van € 600.000 te reserveren en geoormerkt hiervoor toe te voegen aan de algemene reserve;
3. Hiervan een bedrag van maximaal € 500.000 vast te stellen als subsidieplafond voor het verstrekken van financiële steun op grond van deze regeling. De

verdeling daarbij te bepalen op volgorde van datum van binnenkomst van een volledige aanvraag;
4. Het resterende bedrag ad. € 100.000 te reserveren ter dekking voor eventuele uit deze uitvoering voortvloeiende extra organisatiekosten.
5. Deze tijdelijke steunmaatwerkregeling op 1 januari 2023 in werking te laten treden en de regeling op de gebruikelijke wijze openbaar te publiceren.

Besluit

Akkoord

Inleiding

Het zijn moeilijke tijden. De gevolgen van de uitbraak van het coronavirus werken nog steeds door. We worden dagelijks geconfronteerd met de verschrikkelijke beelden van de oorlog in Oekraïne. De stikstofcrisis leidt tot boze boeren en lege schappen. En ondertussen heeft zich de volgende crisis ook alweer aangediend. Namelijk die van de sterk gestegen energieprijzen.
De energiecrisis raakt ieder individueel huishouden, en dan vooral die op een lager bestaansniveau. Ook bedrijven en zelfstandige ondernemers, en dan met name de energie-intensieve, zien hun productiekosten enorm stijgen. Deze energiecrisis kan daarnaast echter ook grote consequenties hebben voor de sociaal maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties in onze gemeente.
Deze problematiek wordt vooral acuut als vaste energieleveringscontracten ontbreken of verlopen en men gedwongen is de veel hogere variabele tarieven te moeten betalen. Deze situatie lijkt zich de komende periode ook nog niet te wijzigen.

Argumenten

1.1. Sociaal-maatschappelijke organisaties kunnen door de hoge energieprijzen te maken krijgen met ernstige financiële problemen. Om deze organisaties hierin als gemeente gericht (financieel) te kunnen ondersteunen is er aanleiding op basis van de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene Subsidieverordening Gemeente Aalten 2015 een subsidieregeling vast te stellen.

Het is onafwendbaar dat er individuele inwoners en gezinnen zijn die door de energiecrisis (financieel) in de knel komen. Zij krijgen extra steun van rijk en gemeente, zoals recent ook opgenomen in het door uw college reeds vastgestelde Plan van Aanpak Energiearmoede Gemeente Aalten.
Maar soortgelijke problemen gelden onmiskenbaar ook voor de welzijn-, sport- en cultuurorganisaties, dit overigens afhankelijk van hun huisvestingssituatie. Volledige compensatie van deze lastenstijging door (extra) energiebesparende maatregelen of door verhoging van de contributie of de toegangsprijzen zal mogelijk niet haalbaar zijn zonder een beroep op de financiële reserves of verlies aan leden of gebruikers. Gerichte ondersteuning vanuit de overheid lijkt in die gevallen dan ook op zijn plaats. In het bijzonder voor die organisaties die specifiek door hun stijgende/gestegen energielasten in hun bestaansrecht worden bedreigd.

Het college beraadt zich overigens nog op nadere regelingen gericht op ondersteuning van het bedrijfsleven.

Compensatie hierin is op landelijk niveau al mogelijk gemaakt of wordt (al dan niet sectorspecifiek) voorbereid (zie hieronder bij 5.1.). Aansluitend hierop wil ook de raad* en het college de helpende hand bieden om, daar waar de stijgende energielasten tot ernstige financiële nood (dreigt te) leiden en de landelijke compensatiemogelijkheden onvoldoende soelaas bieden, de lastendruk te verlagen. Het beleidskader specifiek gericht op gemeentelijke steun in deze financiële problematiek bij de sociaal maatschappelijke organisaties wordt gevormd door de nu ter vaststelling voorgelegde maatwerkregeling. In een steunaanvraag dient in hoofdlijn inzicht gegeven te worden in de stijging van de energiekosten door de hogere tarieven, de wijze waarop getracht is deze extra lasten te voorkomen of te dekken, het hierdoor uiteindelijk ontstane/dreigende exploitatietekort en het ontbreken van financiële middelen om dit tekort te dekken.

* zie de motie van de CDA-fractie inzake de ondersteuning van verenigingen met eigen gebouw m.b.t. de energiekosten (motie 13.2. bij de raadsvergadering van 27 september 2022 (uiteindelijk ingetrokken omdat het college aangeeft al met de voorbereiding van een voorstel conform de strekking van deze motie bezig te zijn.)

2.1. *(en 3.1.) Onduidelijk is hoe groot de energieproblematiek onder de sociale-, sportieve- of culturele organisaties is of zal worden en in hoeverre deze organisaties op basis van deze regeling een onderbouwd beroep op aanvullende gemeentelijke financiële steun zullen doen. Door toch vooreerst voor de uitvoering van deze regeling te werken met een afgebakend budget en een subsidieplafond kan in enige mate de financiële vinger aan de pols gehouden worden.*

In overleg met de afdeling financiën komen we hiervoor in eerste instantie uit op een uitvoeringsbudget van maximaal € 600.000, te verdelen in een bedrag van € 500.000 voor uit te keren financiële steun en € 100.000 voor de dekking van eventuele extra organisatiekosten voor de uitvoering van deze regeling. Zodra het maximale budgetplafond in beeld komt kan de regeling tussentijds geëvalueerd worden en indien wenselijk de raad een voorstel gedaan worden het subsidieplafond te verhogen. Door als verdelingscriterium bij dit subsidieplafond uit te gaan van volgorde van datum van binnenkomst van een (volledige) aanvraag, leidt dit bij deze constructie niet tot uitvoeringsproblemen.
4.1. Met de extra werkzaamheden voortvloeiende uit de beoordeling, advisering aan het college en afhandeling van de binnenkomende aanvragen op basis van deze regeling is binnen de organisatie in formatie en werkplanning logischerwijs geen rekening gehouden.

Het is dan ook zeker niet uit te sluiten dat er voor de uitvoering van deze regeling extra formatie-uren moeten worden ingezet of vrijgemaakt. Dit zal in dat geval extra kosten met zich meebrengen. Voorgesteld wordt dan ook hiervoor in het binnen de algemene reserve gereserveerde budget ook ruimte op te nemen voor de dekking van extra organisatiekosten. Omdat tevens voorgesteld wordt voor de subsidietoekenning op basis

van deze regeling een budgetplafond in te stellen kan dit niet uit een en hetzelfde budget bekostigd worden.

5.1. De voorliggende beleidsregel gaat uit van het gegeven dat een steunvrager aan moet kunnen tonen onderzoek gedaan te hebben naar (landelijke) voorliggende voorzieningen en aan moet geven waarop daadwerkelijk een beroep is gedaan en wat hiervan het resultaat is geweest. Inwerkingtreding per 1-1-2023 kan inhouden dat nog niet alle landelijke/provinciale steunmaatregelen zijn uitgekristalliseerd. In de regeling wordt dus het recht voorbehouden de verleende gemeentelijke financiële steun in een later stadium te kunnen wijzigen en geheel of gedeeltelijk terug te vorderen of te verrekenen.

Op dit moment worden steunmaatregelen op landelijk niveau (onder meer op verzoek van de vertegenwoordigende bonden en sectorspecifieke belangenorganisaties) nog onderzocht of ontwikkeld. Op dit moment kunnen de volgende maatregelen/ontwikkelingen genoemd worden:
* het tariefplafond voor gas en elektra (voor kleinverbuikende huishoudens maar ook voor (kleinere) verenigingen en organisaties:
* de (in voorbereiding zijnde) TEK-regeling (Tegemoetkoming Energiekosten voor energie-intensieve mkb) maar ook bedoeld voor hoog energie verbruikende (sport)organisaties, zoals zwembaden en ijsbanen);
* reeds bestaande mogelijkheden als verlaging van de energiebelasting op elektra, lagere btw op energie, hogere teruggave van energiebelasting (specifiek tot 50% voor o.m. ANBI-instellingen, sociale instellingen en multifunctionele centra, zoals dorpshuizen/gemeenschapshuizen;
* Ontwikkeling tot het instellen van een landelijke noodfonds door de betreffende ministeries voor bijv. de (grotere) (amateur)sportverenigingen (30 miljoen) en zorginstellingen (30 miljoen);
* 400 miljoen extra in 2023 voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor ontwikkeling van regelingen om de gestegen energielasten van scholen en culturele instellingen op te vangen;
* 207 miljoen extra vanuit het rijk voor een regeling voor zwembaden;

In artikel3 lid c. van de subsidieregeling is nu geregeld dat de gemeente de verleningsbeschikking kan wijzigen of intrekken als blijkt dat er na de datum van verlening alsnog door de steunvrager een succesvol beroep op een voorliggende steunmaatregel gedaan kon worden. Als

Kanttekeningen

Eventuele compenserende middelen vanuit voorliggende maatregelen door rijk, provincie etc.:
Het is, net als rond het coronavirus, te verwachten dat landelijk (of provinciaal) ook voor sociaal maatschappelijke organisaties compenserende maatregelen tegen de energiecrisis getroffen worden. Het is mogelijk dat hiervan de uitvoering (en het bijbehorende budget) bij de gemeente wordt neergelegd. Zo is er ondertussen vanuit de gemeente al een aanvraag ingediend

voor een subsidiebijdrage (ad. ca. € 128.000) uit het zgn. Winterfonds van de Provincie Gelderland. Daarnaast zijn we in afwachting van definitieve besluitvorming van de Tweede Kamer om de gemeenten (en provincies) aanvullende rijksmiddelen beschikbaar te stellen via het Gemeentefonds (resp. Provinciefonds) ter compensatie van de energiekosten van maatschappelijke voorzieningen (volgens de Najaarsnota van het kabinet landelijk 300 miljoen euro voor de periode 2023-2025, eventueel oplopend tot 400 miljoen in 2026 en 2027).

Als voor de te verlenen maatwerkondersteuning gekozen wordt voor een geldlening:
Het kan voorkomen dat voor de te verlenen financiële steun gekozen wordt voor het verstrekken van een geldlening. Volgens de wet Fido (Financiering decentrale overheden) mag alleen een geldlening van gemeentewege worden aangegaan als dit nadrukkelijk voortvloeit uit hoofde van de uitoefening van de publieke taak. Wat er onder de publieke taak wordt verstaan staat niet omschreven in de wet, maar is een bevoegdheid van, en dient dus te worden vastgesteld door, de gemeenteraad. Omdat het bij de mogelijke aanvragen op basis van deze regeling hoogstwaarschijnlijk om acute financiële problemen gaat, dient uw college snel te kunnen handelen. Voorgesteld wordt nu dan ook bij de keuze voor het aangaan van een geldleningsovereenkomst op basis van deze specifieke regeling, gelet op aard en inhoud hiervan, het maatschappelijk belang impliciet aanwezig te achten. Vervolgens dient de raad hierover zo spoedig mogelijk geïnformeerd te worden en kan hij achteraf, bijvoorbeeld via één van de bestuurlijke rapportages, de geldlening uit hoofde van de publieke taak officieel bevestigen/formaliseren.

De positie van het onderwijs met betrekking tot de schoolgebouwen:
De bekostiging van het (primair) onderwijs is zo geregeld dat de energiekosten door de schoolbesturen betaald dienen te worden uit de lumpsum vergoeding voor personeel en materieel, die zij ontvangen van het ministerie van OCW. De gemeente kent in principe enkel een verantwoordelijkheid met betrekking tot de financiering van noodzakelijke nieuwbouw of uitbreiding van scholen. Wij gaan er dan ook vanuit dat gelet op deze verantwoordelijkheidsverdeling er door het onderwijs voor een oplossing van eventuele betalingsproblemen, voortkomend uit de hoge energieprijzen, afspraken gemaakt moeten worden met de Rijksoverheid. De minister heeft al aangekondigd hiervoor maatregelen te treffen. Om deze reden is de gemeentelijke maatwerkregeling dan ook niet op het onderwijs van toepassing.

Bestaande afspraken rondom indexering van de exploitatiebijdrage aan Optisport BV ten behoeve van de zwembaden (met betrekking tot gas- en elektrakosten):
Al met de voorganger van Optisport BV is destijds, in de (privaatrechtelijke) exploitatieovereenkomst ten behoeve van de zwembaden ’t Walfort en Blauwe Meer, onder meer een afspraak gemaakt over de jaarlijkse indexatie van het aandeel dat de gas- en elektrakosten uitmaakt van de totale gemeentelijke exploitatiebijdrage. Wij gaan er voorshands vanuit dat dit vooreerst een afdoende gemeentelijke tegemoetkoming oplevert in de hogere kosten door de sterk gestegen energieprijzen. Zeker als er een aanvullende regeling vanuit het rijk komt voor zwembaden, waarvoor (mogelijk weer via een SPUK-regeling) 207 miljoen euro wordt uitgetrokken. Dit maakt daardoor een (aanvullend) beroep door Optisport op de

	voorliggende steunregeling voorshands overbodig.
Overleg gevoerd met	Overleg over dit voorstel heeft plaatsgevonden met: Afdeling Financiën, team Bedrijfsvoering, Wilbert van Dijk, Evelien Hillen, financiële aspecten. Afdeling Sociaal Domein, team Zorg, Julia ten Dolle, Annemiek Tiemessen, positie onderwijs. Afdeling Ruimte, team Openbare ruimte, Rik Gommers, positie Optisport met betrekking tot zwembad.
Vervolgstappen en planning	Conforme besluitvorming over dit collegevoorstel leidt dus tot de volgende te nemen stappen: a. Opnemen dekkingsvoorstel in de Najaarsnota 2022 en definitieve besluitvorming hierover door de raad afwachten; b. Openbaar bekendmaken en daarmee ingaande 1 januari 2023 inwerking laten treden van deze subsidieregeling.
Participatie	N.v.t.
Communicatie	Aan de vaststelling van deze nieuwe subsidieregeling dient via de gebruikelijke kanalen publicitair aandacht besteed te worden. Eventueel kan gedacht worden aan een populaire vertaling van de strekking van deze subsidieregeling in de vorm van een (digitale) flyer/infographic.

Beleidsregel gemeentelijke steun aan sociaal maatschappelijke organisaties bij ernstige financiële nood door de energiecrisis 2023.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten;

overwegende dat:
- de tarieven van energie (gas en elektra) enorm zijn gestegen;
- deze situatie zich de komende periode hoogstwaarschijnlijk nog niet zal wijzigen;
- dit niet alleen gevolgen heeft voor de energierekeningen van individuele huishoudens en het bedrijfsleven, maar ook van sociaal maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties in onze gemeente;
- het voor deze maatschappelijke organisaties niet mogelijk is om de hogere energielasten volledig op te vangen door energiebesparende maatregelen of te verhalen via verhoging van de contributie of toegangsprijzen zonder interen op reserves of verlies van leden en gebruikers;
- het uit maatschappelijk oogpunt ongewenst is dat mensen niet meer deelnemen aan het activiteitenaanbod van deze organisaties of dat een dergelijk activiteitenaanbod wegvalt;
- hierdoor deze sociale, sportieve en culturele organisaties financieel ernstig in de knel kunnen (dreigen te) raken en hierdoor in hun voortbestaan worden bedreigd;
- de omvang van deze financiële problemen, en daarmee ook de eventuele noodzakelijke (financiële) steun daarbij, afhankelijk zal zijn van de specifieke huisvestingssituatie en de beschikbare financiële reserves;
- er weliswaar compenserende (sectorspecifieke) maatregelen door of vanuit de hogere overheden zijn of worden genomen, maar onzeker is of dit voor de sociale, sport- en cultuursector afdoende zal zijn;

daaruit vaststellende dat:
- er aanvullend hierop daarom gerichte gemeentelijke (financiële) ondersteuning bij het tegengaan c.q. oplossen van dergelijke financiële knelpunten noodzakelijk kan zijn om de continuïteit van het huidige activiteitenaanbod en het maatschappelijk belang hiervan te waarborgen;
- bovenstaande overwegingen en conclusies aanleiding geven tot het invoeren van een specifieke beleidsregel ter (financiële) ondersteuning van sociaal maatschappelijke organisaties, die door de energiecrisis in ernstige financiële nood (dreigen te) komen;

gelet op het bepaalde in:
- titel 4.3. artikel 4.81 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening gemeente Aalten 2015 (of eventuele nieuwere versie);

BESLUIT:
Vast te stellen de
“Beleidsregel gemeentelijke steun aan sociaal maatschappelijke organisaties bij ernstige financiële nood door de energiecrisis 2022”.

Artikel 1: Definiëring beoogde doelgroep van deze steunregeling

Doelgroep van deze beleidsregel zijn:
- sociaal maatschappelijk, sportief en/of cultureel relevante non-profit organisaties;
- hetgeen blijkt uit een al bestaande (structurele) subsidierelatie met de gemeente en/of de statutaire doelstelling onder een inschrijving bij de Kamer van Koophandel;
- die lokaal gevestigd of in hoofdzaak lokaal actief zijn en naar het oordeel van het college van relevant maatschappelijk belang zijn;
- en die door de stijgende energieprijzen (gas en elektra);
- geconfronteerd worden met hogere exploitatielasten van een in eigen bezit zijnde accommodatie;
- dan wel met hogere energielasten te maken krijgen omdat zij een accommodatie huren tegen een kale huurprijs en zij zelf aanvullend de energielasten betalen

- of te maken krijgen met een meer dan gangbare gemiddelde all-in huurverhoging, waarin de hogere energieprijzen zijn verdisconteerd;
- waarbij zij de accommodatie voor een wezenlijk deel zelfstandig gebruiken dan wel beheren ter realisatie van hun maatschappelijke doelstelling(en);
- en die door deze hogere energielasten in ernstige financiële nood (dreigen te) komen;
- waardoor zij acuut of op korte termijn bedreigd worden in hun voortbestaan dan wel genoodzaakt worden een aanmerkelijk deel van hun activiteitenaanbod te beëindigen.

Artikel 2: Uitgangspunten en voorwaarden voor een beroep op deze steunregeling

a. De steunvrager dient in een schriftelijke aanvraag op basis van deze regeling onderbouwd aan te tonen:
   - dat hij behoort tot de in artikel 1 van deze regeling beoogde doelgroep;
   - voldoende onderzoek gedaan te hebben naar voorliggende formele landelijke, provinciale, regionale of lokale (sectorspecifieke) regelingen, die specifiek in het leven zijn geroepen om de energiecrisis te bestrijden;
   - of, en zo ja in welke omvang, van deze voorliggende maatregelen gebruik is gemaakt;
   - op welke wijze hij op een proactieve wijze heeft getracht de energielasten te verlagen dan wel door hogere inkomsten op te vangen;
   - dat hij desondanks onvoldoende in staat is deze hogere energielasten te financieren.

b. De steunvrager zal in zijn steunvraag duidelijk inzichtelijk moeten maken met welke omvang zijn energielasten door de energiecrisis zijn toegenomen in vergelijking met een ’normaal’ jaar. Gelet op de invloed van de coronacrisis op de exploitatie in de jaren 2020 en 2021 wordt onder een ‘normaal’ jaar het boekjaar 2019 als meest recente referentiejaar beschouwd;

c. De steunvrager zal in zijn aanvraag aan moeten tonen dat hij (bij overwegende handhaving van zijn bestaande activiteitenaanbod) hierdoor in ernstige financiële problemen komt of dreigt te komen. Hij dient dit te onderbouwen met relevante financiële gegevens, zoals de balans (reservepositie) en (voorlopige) exploitatiejaaroverzichten.

d. Indien aanwezig maakt de steunvrager voor zijn verzoek gebruik van het daarvoor vastgestelde aanvraagformulier.

e. Indien voor de uitvoering van deze regeling een subsidieplafond wordt vastgesteld zullen de aanvragen op volgorde van binnenkomst worden beoordeeld. Datum van binnenkomst is de datum waarop een aanvraag naar het oordeel van het college als compleet wordt beschouwd en dus voldoende informatie bevat om aan de in dit artikel opgenomen voorwaarden te voldoen.

f. Er kan door elke steunvrager gedurende de looptijd van deze regeling slechts éénmaal een aanvraag worden ingediend.

g. Deze aanvraag kan op elk moment binnen de looptijd van deze regeling ingediend worden.

Artikel 3: Beoordeling aanvraag

a. Op basis van al de bovengenoemde gegevens beoordeelt het college of gemeentelijke (financiële) steun noodzakelijk wordt geacht, en zo ja in welke vorm en omvang, op basis van maatwerk deze steun wordt verleend.

b. Het college beslist zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 13 weken na ontvangst van een volledige aanvraag.

c. Indien na verlening van financiële steun op basis van deze regeling de steunaanvrager alsnog een succesvol beroep kan doen of heeft gedaan op een op deze regeling voorliggende bestaande of nieuwe steunmaatregel, kan het college haar oorspronkelijke besluit herzien en de reeds verleende financiële steun geheel of gedeeltelijk terugvorderen of verrekenen.

Artikel 4: Inwerkingtreding en looptijd van deze regeling

Deze tijdelijke steunregeling treedt in werking op 1 januari 2023 en loopt tot uiterlijk 31 december 2023.

Artikel 5: Hardheidsclausule

a. Het college kan in bijzondere gevallen in afwijking van het bepaalde in deze beleidsregel nadere voorschriften verbinden aan de verstrekking van deze steun, dan wel één of meer bepalingen van deze beleidsregel niet van toepassing verklaren voor zover toepassing gelet op het belang van de steunvrager leidt tot onbillijkheid van overwegende aard.

b. In gerelateerde vraagstukken waarin deze beleidsregel niet voorziet beslist het college.

Artikel 6: Slotbepaling

Deze beleidsregel kan worden aangehaald als “Beleidsregel gemeentelijke steun aan sociaal maatschappelijke organisaties bij ernstige financiële nood door de energiecrisis 2023”.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten d.d. 13 december 2022.

De secretaris, *De burgemeester*

drs. A.J.M. Gildhuis *mr. A.B. Stapelkamp*

Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	185-2022
Datum	:	1 december 2022
B&W datum	:	1 december 2022
Beh. Ambtenaar	:	Gerrit Massen
Portefeuillehouder	:	A.J. te Lindert
Onderwerp	:	Steunmaatregel voor sociaal maatschappelijke organisaties die door de sterk gestegen energietarieven in financiële nood (dreigen te) komen.

Aanleiding:

De energiecrisis raakt inmiddels ieder individueel huishouden, en dan vooral die op een lager bestaansniveau. In het recent door uw raad vastgestelde Plan van Aanpak Energiearmoede staan dan ook maatregelen opgenomen om de individuele huishoudens/gezinnen tegemoet te komen in de hogere lasten vanwege de gestegen energietarieven (zoals o.m. de energietoeslag, sociale energie-coaching en een nog nader uit te werken witgoedregeling en isolatieregeling). Ook naar lokale ondernemers, die door deze energiecrisis geraakt worden, zal onze aandacht uitgaan.

Deze hoge energieprijzen zullen daarnaast echter ook grote consequenties hebben voor de sociaal maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties in onze gemeente. In een (uiteindelijk ingetrokken) motie (13.2) van de CDA-fractie d.d. 27 september 2022 is ons college gevraagd om een regeling te ontwikkelen, die via maatwerk steun kan bieden aan de sociaal maatschappelijke organisaties, die specifiek door deze hoge energiekosten in financiële nood (dreigen te) komen. Destijds konden wij al aangeven deze handschoen al te hebben opgepakt. In deze raadsmededeling informeren wij u graag over de meest recente ontwikkelingen hierin.

Inhoud mededeling:

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een specifieke maatwerkregeling, waarmee het formeel mogelijk wordt gemaakt om de sociale-, sportieve- en culturele (non-profit) organisaties in onze gemeente gericht te ondersteunen wanneer zij door de energiecrisis in financiële nood (dreigen te) komen. Zeer binnenkort wordt een dergelijke beleidsregel ter vaststelling aan ons college voorgelegd.

Deze steunmaatregel zal, conform de uitgangspunten van de motie, uitgaan van de volgende basisprincipes:

1. Er zal sprake zijn van maatwerk. Er is dus geen sprake van een standaard compensatie-methode of -vorm;
2. Gemeentelijke financiële steun zal aanvullend zijn op voorliggende steunmaatregelen van hogere overheden, zoals rijk en provincie;
3. De regeling zal zo toegankelijk mogelijk worden gehouden.
   Door de steun vragende organisaties zal echter wel afdoende aangetoond moeten worden:
   a. dat de financiële problemen voortkomen uit de stijging van de energiekosten;
   b. dat besparingsmogelijkheden voldoende zijn opgepakt dan wel zijn onderzocht;
   c. dat verdere besparingen maatschappelijk ongewenste effecten zullen hebben (inkrimping van het activiteitenaanbod, verlies van leden, dreigende opheffing van de vereniging);

d. dat er een beroep is of wordt gedaan op voorliggende steunmaatregelen gericht op de energiecrisis.

Zoals daar op dit moment genoemd kunnen worden:

* het tariefplafond voor gas en elektra (voor kleinverbruikende huishoudens, maar ook voor (kleinere) verenigingen en organisaties,
* de (in voorbereiding zijnde) TEK-regeling (Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensieve mkb), maar ook bedoelt voor hoog energie verbruikende (sport)organisaties, zoals zwembaden en ijsbanen;
* maar ook (reeds bestaande) mogelijkheden als: verlaging van de energiebelasting op elektriciteit, lagere btw op energie, hogere teruggave van energiebelasting (specifiek tot 50% voor o.m. ANBI-instellingen, sociale instellingen en multifunctionele centra, zoals dorpshuizen/gemeenschapshuizen).

Om de uitvoering van deze regeling op korte termijn financieel mogelijk te maken en administratief te bespoedigen wordt via de binnenkort ter vaststelling voor te leggen Najaarsnota 2022 aan uw raad voorgesteld € 500.000 als subsidieplafond beschikbaar te stellen voor het toekennen van financiële tegemoetkomingen, en daarnaast financieel ruimte te maken voor de dekking van eventuele hier uit voortvloeiende extra organisatiekosten, en dit budget geoormerkt toe te voegen aan de algemene reserve. De vastgestelde beleidsregel zal na instemming met dit voorstel in de Najaarsnota zo spoedig mogelijk in werking kunnen treden. Uiteraard kunnen organisaties, die door de hoge energiekosten acute financiële problemen ervaren, in afwachting van de inwerkingtreding van de steunregeling desgewenst al contact opnemen met de gemeente om hierover al informatie uit te wisselen.

Ondertussen is er vanuit de gemeente ter financiering van onder meer deze regeling een aanvraag ingediend voor een subsidie van de Provincie Gelderland op basis van het zgn. Winterfonds (tot een bedrag van € 128.000). Daarnaast zijn we in afwachting van besluitvorming van het rijk om de gemeenten (en provincies) aanvullende rijksmiddelen beschikbaar te stellen via het Gemeentefonds (resp. Provinciefonds) ter compensatie van de energiekosten van maatschappelijke voorzieningen (landelijk 300 miljoen voor de periode 2023-2025, eventueel oplopend tot 400 miljoen in 2026 en 2027). Tevens volgen wij de mogelijke ontwikkelingen tot het instellen van eventuele landelijke noodfondsen door de betreffende ministeries voor bijv. de (grotere) (amateur)sport- of cultuurorganisaties.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd: